

Скорба О.А. Роль аудиту стійкості підприємства в умовах світової економічної кризи / О. А. Скорба // Міжнародна банківська конкуренція: теорія і практика : збірник тез доповідей IV Міжнародної науково-практичної конференції (21-22 травня 2009 р.) – Суми : ДВНЗ «УАБС НБУ», 2009. – Т1. С.93-94.

Роль аудиту стійкості підприємства в умовах світової економічної кризи.

*Скорба О.А. доцент ДВНЗ Української академії банківської справи
НБУ*

З моменту виникнення аудиту радикальним чином змінився не тільки сам аудит, але й темп життя суспільства. Сучасна швидкість ухвалення рішень і взаємозв'язок усіх складових в глобальній економіці, в найсміливіших фантазіях не могла привидітися бізнесменам минулого. Проте основний принцип складання бухгалтерської звітності за фактом минулої за звітний рік діяльності і її подальшого аудиту, залишився з тих часів. Підтверджувану аудитором звітність можна назвати фінансовим зліпком з минулої діяльності компанії.

Світова економічна криза 1929—1933 рр. підсилила потребу в послугах бухгалтерів-аудиторів. В цей час різко підвищуються вимоги до якості аудиторської перевірки та її обов'язковості, збільшується ринкова потреба в такого роду послугах. Після закінчення кризи практично всі країни починають висувати обов'язкові вимоги до об'єму інформації, що міститься, в річних звітах та обов'язковості публікації цих звітів і висновків аудиторів. Аудит стає потужною зброєю проти шахрайства.

В умовах сьогоденної кризи, при ухваленні рішення якому керівникові буде достатньо інформації піврічної давнини, за передуючий цьому півріччю рік, справи підприємства йшли добре, і це правильно відображено в його бухгалтерському балансі і підтверджене аудитором? Враховуючи сучасні швидкості та кризову невизначеність, зрозуміло, що

за цей період платоспроможність і фінансова стійкість цього підприємства (будь то банк, завод, інвестиційна компанія), могла помінятися кардинально.

Таким чином, на наш погляд, сучасний аудит принципово не в змозі сприяти подоланню кризи довіри (криза довіри є складовою будь – якої кризи, в тому числі і економічної). Доказом тому є гучні фінансові скандали з банкрутствами (в т.ч. події і до поточної глобальної кризи) великих підприємств, які успішно пройшли аудиторські перевірки. Для подолання цієї глобальної кризи потрібні нові рішення. Потрібний новий аудит, потрібні такі аудитори і аудиторські висновки, які допомагали б формувати довіру до суб'єкта аудиторської перевірки вигідно відрізняли б його від підприємства, яке ще не проходило аудиторську перевірку. Сучасному суспільству потрібні нові технології аудиту, що дозволяють отримувати не лише актуальну, але і прогнозовану фінансову інформацію про підприємство. Виникла гостра необхідність в висококваліфікованих фахівцях здатних надавати висновки про фінансову стійкість підприємства в цілому і що при цьому користуються високою суспільною довірою.

Набуття аудитом нового статусу особливо важливе в Україні на сьогоднішній день.

Підприємства найчастіше сприймають аудиторів не як незалежних контролерів, що працюють на їх користь та зовнішніх користувачів бухгалтерської звітності, а як своїх консультантів з питань бухгалтерського та податкового обліку.

Подолання сучасної економічної кризи неможливо без руйнування старих стереотипів про роль аудиторів і про вимоги до вмісту аудиторських висновків. Потрібно переосмислення громадського розуміння ролі і завдань аудиту.

Новий аудит повинен мати додатковий напрям – на актуальність своїх результатів в тимчасовому вимірі, націленість на видачу інформації на прийняття оперативних бізнес-рішень. При цьому завдання, що існують

на сьогоднішній день обов'язково будуть збережені. Аудит достовірності річної фінансової звітності повинен стати частиною нового аудиту. В майбутньому біля фінансового аудиту буде досить широка типологія – не лише по видах аудиту, але і по типах, і по переліку оцінюваних параметрів, і за часом видачі висновків. Одночасно з підтвердженням достовірності фінансової звітності, новий аудит – аудит фінансової стійкості, повинен висловлювати кваліфіковану думку про фінансовий стан підприємства на звітну дату, а також інтерпретувати фінансові показники, виявляючи тенденції в розвитку того чи іншого підприємства. Це надасть можливість оцінювати ефективність за попередні періоди і підтверджувати обґрунтованість прогнозних економічних показників підприємства, на якому проводиться аудит.